

SURVIVAL KIT

คู่มือ การเอาตัวรอด ภัยธรรมชาติ

{ คู่มือสำหรับการช่วยเหลือตัวเองในเมืองต้น
สู่การแบ่งปันเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ }

10 Natural Disasters

ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ใกล้ตัวเรา

จากหลายๆ เหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก ทำให้คนเราเริ่มตระหนักถึงความปลอดภัยของตัวเอง และครอบครัว จากที่ไม่เคยสนใจว่าภัยพิบัติอะไรจะเกิดขึ้นที่ไหนของโลก หากไม่ได้เกิดกับตัวเองก็คงคิดว่าห่างไกล แต่ภัยพิบัติทั้งหมดที่เกิดขึ้นเป็นการเอาจริงของธรรมชาติ หลายคนไม่เคยรู้ว่า ลักษณะของภัยพิบัติประเภทต่างๆ เป็นอย่างไร มันจะมีรูปแบบไหน พอเราไม่รู้อะไรก็เกิดการเพิกเฉย พอเราเฉย เราก็ต้องจบชีวิตลง เพราะภัยพิบัตินั้นได้กลืนเราไปก่อนที่จะได้กันตั้งตัว เพราะฉะนั้นเหนือสิ่งอื่นใด เราต้องเรียนรู้ และรู้จักภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นรอบตัวของเราก่อน เป็นอันดับแรก

อุทกภัย

ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะ น้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลัน มีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนตกต่อเนื่องเป็นเวลานาน หรือน้ำล้นตลิ่งของลำน้ำ ซึ่งเกิดจากน้ำหลากบริเวณต้นน้ำที่มีมากกว่าแม่น้ำจะรับได้ ผลกระทบของน้ำท่วมจะสร้างความเสียหายมากมาย บางส่วนอาจจะเลวร้ายจนถึงขั้นไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ ต้องมีการอพยพครั้งใหญ่

ภัยพิบัติจาก “ลม พายุ อากาศและพายุ”

ภัยนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิในอากาศ ทั้งความเร็วลม ความกดอากาศและปริมาณไอน้ำในอากาศ โดยมีดวงอาทิตย์เป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ และเกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ และจะกลายเป็น พายุฟ้าคะนอง ซึ่งจะทำให้เกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และทำให้เกิดความร้อนในอากาศที่สูงมาก เป็นอันตรายต่อการขึ้น-ลงของเครื่องบิน และอาจจะมีความเร็ว 200 กม./ชั่วโมง พายุฝนฟ้าคะนองรุนแรง หรือ พายุฤดูร้อน จะเกิดในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม พายุวงช้าง พายุที่หมุนด้วยความเร็วสูงมาก มีลักษณะคล้ายวงช้างยื่นลงมาสัมผัสพื้นดิน ทำให้เศษวัสดุต่างๆ หมุนรอบเข้าในตัวพายุแล้วยกตัวขึ้นเป็นล่ำ พายุหมุนเขตร้อน จะเกิดในช่วงฤดูร้อนและปลายฤดูร้อน ซึ่งมีเวลาเกิดค่อนข้างแน่นอนของแต่ละปี ซึ่งมันจะถูกแบ่งออกเป็น พายุดีปรีสชั่น ความเร็วลม 61 กม./ชั่วโมง ที่ทำให้เกิดฝนตกหนักติดต่อกัน จนทำให้เกิดน้ำท่วมได้ พายุไซรอน ความเร็วลม 62-117 กม./ชั่วโมง และ พายุไต้ฝุ่น ความเร็วลมเกิน 118 กม./ชั่วโมง

นอกจากนี้ยังมี คลื่นพายุซัดฝั่ง ซึ่งเกิดจากระดับน้ำทะเล สัมพันธ์กับระดับความกดอากาศต่ำและความเร็วลมที่พัดแรง ทำให้ระดับน้ำสูงขึ้นกว่าปกติ เกิดจากฝนตกหนักเนื่องจากพายุ ทำให้น้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วพร้อมกับคลื่นลมจัดและจะกวาดเข้าหาฝั่ง

แผ่นดินไหว

ภัยที่เริ่มเข้ามาใกล้ตัวเรามากที่สุด มันเกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน อันเนื่องมาจากการปลดปล่อยพลังงานที่สะสมไว้ภายในโลกออกมาอย่างฉับพลัน โดยสาเหตุของการเกิดแผ่นดินไหวนั้น อาจเกิดจากการกระทำของเรา ได้แก่ การทดลองระเบิดปรมาณู การกักเก็บน้ำในเขื่อนและแรงระเบิดของการทำเหมืองแร่ รวมทั้งเกิดจากธรรมชาติ ที่เปลือกโลกเกิดการคดโค้งงออย่างฉับพลันนั่นเอง

คลื่นความร้อน

การที่อากาศอุ่นขึ้นอย่างเห็นได้ชัด หรือการที่อากาศร้อนจัดที่สะสมอยู่บริเวณใดบริเวณหนึ่งในแผ่นดิน หรือแม้แต่การพัดพามากับกระแสลมแรง ก็ทำให้เกิดคลื่นความร้อนได้เหมือนกัน คลื่นความร้อนที่มาพร้อมกับอากาศร้อนสูงมีผลต่อการไหลเวียนเลือดในร่างกาย เมื่อร่างกายทำงานหนักเพื่อจัดการความร้อนในร่างกายจะเกิดอาการเหนื่อย หอบ ใจสั่น อาจทำให้ร่างกายล้มเหลวจนเสียชีวิตได้

03

04

05

06

07

แผ่นดินถล่ม

เกิดจากการที่ฝนตกหนักมากถึงมากที่สุด ในบริเวณภูเขา ทำให้พื้นดินหรือส่วนของพื้นดินเคลื่อน เลื่อน ตกหล่น หรือไหลลงมาจากที่ลาดชัน หรือลาดเอียงต่างระดับ ตามแรงดึงดูดของโลกในภาวะที่เกิดการเสียสมดุล โดยเฉพาะในที่มี ความลาดชันสูง เมื่อเกิดการไหลเลื่อนมัก หอบเอาซากไม้มาด้วยทำให้ยิ่งเพิ่ม ความรุนแรงมากขึ้น

สึนามิ

ในประเทศไทยก็เคยเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งมันเกิดจากแผ่นดินไหวในท้องทะเล ก่อให้เกิดการยกตัวของพื้นทะเลขึ้นหลายเมตรทำให้น้ำเคลื่อนตัวอย่างทันทีด้วยความสูงที่มากกว่าระดับน้ำปกติ กลายเป็นกลุ่มคลื่นขนาดใหญ่ที่สร้างความเสียหายรุนแรงให้กับชายฝั่ง และเมื่อคลื่นมีซัดเข้าชายฝั่งทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก รวมถึงอาจจะไม่ได้มีแค่ระลอกเดียว รวมถึงคลื่นลูกหลังจะขนาดใหญ่กว่าลูกแรก

ภัยแล้ง

เกิดจากฝนแล้งและฝนทิ้งช่วง เป็นภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งนานๆ จนทำให้เกิดความแล้งได้ โดยแห้งแล้งและส่งผลกระทบต่อชุมชนเดือนที่มีโอกาสเกิดภัยแล้งมากที่สุดคือ เดือนมิถุนายน และ กรกฎาคม

ไฟฟ้า

อาจจะเกิดจากสาเหตุใดก็ได้ ที่ทำให้ติดไฟแล้วลุกลามไปโดยไม่มีการควบคุม ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากธรรมชาติหรือมนุษย์ ความเสี่ยงที่จะเกิดไฟป่ามากที่สุดอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกรกฎาคมของทุกปี และสาเหตุหลักของการเกิดไฟป่าส่วนใหญ่มาจากมนุษย์จุดไฟเพื่อหาของป่าและล่าสัตว์

อัคคีภัย

หรือการเกิดเพลิงไหม้นั้นเอง เราก็นับว่าเป็นภัยพิบัติ เพราะมันนำมาซึ่งความเสียหายทั้งทรัพย์สินและร่างกาย และเมื่อเกิดเพลิงไหม้สิ่งที่ตามมาคือควัน ที่จะคร่าชีวิตคนได้ภายในเวลา 1 วินาที เพราะควันสามารถลอยสูงได้ 3 เมตร ทันทีที่เกิดเพลิงไหม้ ควันไฟจะปกคลุมอยู่รอบๆ ตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ร่างกายคนเราสลักควันไฟตาย ก่อนที่จะโดนไฟไหม้เสียอีก

โรคระบาด

เกิดจากการระบาดของโรคติดต่อที่แพร่กระจายในคนเราเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งเป็นภัยที่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก อาทิ โรคอุจจาระร่วง เกิดจากเชื้อต่างๆ มากมายติดต่อได้โดยการรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่ม อาการที่เกิดขึ้นคือ อุจจาระถ่ายเป็นน้ำ อาจมีมูกปนเลือด โดยทั่วไปจะอาเจียนด้วย ผู้ป่วยอาจมีอาการเพียงเล็กน้อยหรือรุนแรงมากก็ได้ อาหารเป็นพิษ เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหารประเภทสุกๆ ดิบๆ ทั้งอาหารที่แช่เย็น หรือทำไว้นานๆ อาการคือ มีไข้ ปวดท้อง เป็นต้น

What happened to the World?

ตลอดช่วงชีวิตหนึ่ง เราอาจได้พบเจอกับเหตุการณ์ที่เรียกว่าภัยพิบัติกันมาบ้างไม่มากก็น้อย บางครั้งรับรู้ผ่านสื่อ บางครั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง หรือบางครั้งก็อาจจะเป็นผู้ประสบภัยเสียเอง ไทม์ไลน์นี้จะพาคุณย้อนกลับไปทำความรู้จักกับภัยพิบัติครั้งสำคัญที่เคยเกิดขึ้น ทั้งใกล้และไกลตัว เพียงเพื่อต้องการให้ทุกคนลองเรียนรู้อดีต เพื่อเตรียมรับมือกับอนาคต...เท่าที่จะทำได้

World

ค.ศ. 1202

01

แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่เบนิโตร์เรเนียน

ถูกบันทึกไว้ว่าเป็นเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์โลก เพราะนอกจากแผ่นดินไหวได้เกิดขึ้นขณะชาวเมืองที่อาศัยอยู่โดยรอบไม่ทันระวังตัวแล้ว ยังมีสันนิษฐานตามมาหลังจากแผ่นดินไหวสงบด้วย แผ่นดินไหวครั้งนี้วัดความรุนแรงได้ 7.6 ริกเตอร์ โดยที่ก่อนหน้านี้ราว 6 เดือนพื้นที่ตรงนี้ก็ได้รับเหตุการณ์แผ่นดินไหวขนาด 6.8 ริกเตอร์มาแล้วครั้งหนึ่ง ซึ่งก่อความเสียหายไปไม่น้อย และเมื่อมาเจอแผ่นดินไหวอีกครั้ง ก็ทำให้ได้รับความเสียหายหนักขึ้นอีกเพราะยังอยู่ในช่วงบูรณะเมือง พื้นที่ที่ได้รับความเสียหายในครั้งนี้เป็นวงกว้าง ได้แก่ ซีเรีย ซิปรัส อาเมเนีย อิรัก อิหร่าน จอร์แดน อียิปต์ เป็นต้น

จำนวนผู้เสียชีวิต : 1,100,000 คน (โดยประมาณ)

ค.ศ. 1815

02

ภูเขาไฟระเบิดที่แทมโบรา

การระเบิดของภูเขาไฟแทมโบรา ถือเป็นการระเบิดครั้งใหญ่ของอินโดนีเซีย และเป็นการระเบิดของภูเขาไฟครั้งสำคัญครั้งหนึ่งของโลก การระเบิดได้เปลี่ยนโฉมหน้าของโลกไปถึง 1 ปีเต็ม เนื่องจากภูเขาไฟได้พ่นลาวา เถ้าถ่าน และควันขึ้นสู่ท้องฟ้าในปริมาณมาก ควันและเถ้าลาวานั้นลอยขึ้นไปบนชั้นบรรยากาศ จนบดบังแสงจากดวงอาทิตย์ ส่งผลให้อุณหภูมิลดลงถึง 3 องศาเซลเซียส ซึ่งมากพอที่จะทำให้โลกไม่มีฤดูร้อนไปถึง 1 ปีเต็ม จากผลกระทบของฤดูร้อนที่หายไป ได้ทำให้พื้นที่ยุโรปไม่สามารถเพาะปลูกได้ และก่อให้เกิดปัญหาความอดอยากตามมา

จำนวนผู้เสียชีวิต : 93,000 คน (โดยประมาณ)

ค.ศ. 1931

03

น้ำท่วมครั้งใหญ่ที่สุดในโลก

เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นที่มณฑลฮั่นกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน เกิดจากพายุไซโคลนขนาดใหญ่กลางแม่น้ำแยงซีและฉางเจียง ส่งผลให้แม่น้ำมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นมาก และเกิดเป็นคลื่นลูกใหญ่เข้าถล่มตัวเมืองนานกิงในเวลากลางคืน ซึ่งในขณะนั้นมณฑลฮั่นกิงเป็นเมืองหลวงของจีน จึงมีผู้คนอาศัยอยู่จำนวนมาก เมื่อคลื่นน้ำได้เข้าถล่มมณฑลฮั่นกิงโดยที่ชาวเมืองไม่รู้ตัว ทำให้มีคนไทยเสียชีวิตกันถึงราว 200,000 คน นอกจากนี้ปริมาณน้ำยังเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ปริมาณน้ำสูงสุดนั้นสูงถึง 16 เมตรจากพื้นดินเลยทีเดียว

จำนวนผู้เสียชีวิต : 145,000 - 4,000,000 คน (โดยประมาณ)

ค.ศ. 1970

04

ไซโคลนโบลาลัมบังคลาเทศ

ไซโคลนโบลาลัมเป็นพายุภัยร้ายแรงของศตวรรษที่ 20 เนื่องจากสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมาก โดยพายุได้ก่อตัวขึ้นที่อ่าวเบงกอล และส่งผลกระทบเป็นวงกว้างในเขตพื้นที่ชายฝั่งปากีสถาน ตะวันออกหรือบังคลาเทศในปัจจุบัน และบริเวณเกาะนิโคบาร์ของประเทศอินเดีย นอกจากนี้ตัวพายุไซโคลนโบลาลัมยังทำให้เกิดน้ำท่วมตามมาในพื้นที่ที่ไซโคลนพัดผ่าน ซึ่งทำให้ประชาชนบางส่วนที่รอดชีวิตจากไซโคลนต้องมาเสียชีวิตเพราะน้ำท่วม และยังมีประชาชนที่สูญหายอีกจำนวนมาก

จำนวนผู้เสียชีวิต : 300,000 - 500,000 คน (โดยประมาณ)

ค.ศ. 2008

05

พายุไซโคลนนาร์กิส

เป็นเหตุการณ์ที่สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านอย่างยับเยิน โดยพายุไซโคลนนาร์กิสก่อตัวขึ้นที่อ่าวเบงกอลตอนกลาง และพัดเข้าถล่มเมียนมาร์ที่ชายฝั่งอ่าวดี ก่อนจะเข้าถล่มนครย่างกุ้งอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่ทางการพม่าจะรับมือได้ทัน ทำให้ประเทศพม่าได้รับความเสียหาย ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก จากการประเมินความเสียหายครั้งนี้มีมูลค่ารวมกว่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ภัยพิบัติร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของพม่าเลยทีเดียว

จำนวนผู้เสียชีวิต : 146,000 คน (โดยประมาณ)

น้ำท่วมใหญ่กรุงเทพฯ

เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งนี้เกิดในช่วงเวลาแห่งสงครามโลกครั้งที่สอง ถือเป็นน้ำท่วมครั้งใหญ่ที่สุดของประเทศไทย กินเวลาถึง 3 เดือน ตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายน - พฤศจิกายน สาเหตุเกิดจากฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระดับน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาสูงขึ้นจนไหลล้นคันกันน้ำของกรุงเทพมหานคร วัตรระดับน้ำที่สะพานพุทธยอดฟ้าได้สูงถึง 2.27 เมตร ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ภัยพิบัติครั้งประวัติศาสตร์ของประเทศไทยอย่างแท้จริง

จำนวนผู้เสียชีวิตโดยประมาณ : ไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัด

พายุไต้ฝุ่นเกย์

พายุไต้ฝุ่นเกย์เป็นพายุที่มีชื่ออยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ภัยพิบัติหน้าหนึ่งของประเทศไทย และเป็นพายุที่ถือว่าสร้างความเสียหายให้ประเทศไทยมากที่สุดในรอบ 27 ปี เพราะสร้างความเสียหายยับเยินให้หลายจังหวัดทางภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดชุมพรและประจวบคีรีขันธ์ และไต้ฝุ่นในเหตุการณ์ครั้งนี้ยังถือเป็นพายุลูกแรกที่พัดถล่มประเทศไทยขณะที่ยังเป็นไต้ฝุ่น และได้ฉีกตำราของอุตุนิยมวิทยาที่ว่าด้วยเรื่องการเกิดของพายุทิ้ง เนื่องจากไต้ฝุ่นเกย์ก่อตัวขึ้นในอ่าวขนาดเล็ก ความหนาแน่นสูง ซึ่งถือว่าไม่ใช่เรื่องปกติของพายุหมุนเขตร้อน

จำนวนผู้เสียชีวิต : 1,060 คน (โดยประมาณ)

น้ำท่วมใหญ่

อุทกภัยครั้งร้ายแรงที่สุดของประเทศไทยทั้งในแง่ของปริมาณน้ำและผู้ประสบภัย สาเหตุเกิดจากฝนที่ตกมาไม่ขาดสาย ประกอบกับเขื่อนทางภาคเหนือรับน้ำไว้ไม่ได้อีก ทำให้เขื่อนต้องปล่อยน้ำลงมาจากแม่น้ำสายหลักๆ จึงทำให้น้ำทะลักเข้าท่วมพื้นที่โดยรอบ และไหลลงมาก่อท่วมในพื้นที่กรุงเทพฯ ในหลายเขต นิคมอุตสาหกรรมหลายที่ได้รับความเสียหาย กินเวลานานกว่า 2 - 3 เดือนในบางพื้นที่ และในหลายพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ต้องอาศัยอยู่กับน้ำท่วมขังนานถึง 175 วัน

จำนวนผู้เสียชีวิต : 815 คน (โดยประมาณ)

ค.ศ. 1942

01

ค.ศ. 1989

03

ค.ศ. 2011

05

ค.ศ. 1962

02

ค.ศ. 2004

04

มหาวตภัยแหลมตะลุมพุก

พายุโซนร้อนเฮอร์ริเคนพัดผ่านแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม ในเวลาประมาณ 19.00 - 22.30 น. ทำให้เกิดคลื่นยักษ์ขนาดใหญ่พัดเข้าใส่ชายฝั่ง และกวาดทุกสรรพสิ่งกลืนลงไปทะเล โดยที่ชาวบ้านไม่ได้รับรู้ตัวล่วงหน้า หลังจากเกิดเหตุการณ์จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในสภาพยับเยิน เส้นทางติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ ถูกตัดขาด เกิดภาวะขาดแคลนปัจจัย 4 อย่างรุนแรง นอกจากจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว ยังมีจังหวัดอื่นๆ อีก 9 จังหวัดที่ได้รับผลกระทบ

จำนวนผู้เสียชีวิต : 911 คน

สึนามิถล่มอันดามัน

ถือเป็นความเสียหายครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย เนื่องจากมียอดผู้เสียชีวิต และความเสียหายสูงมาก โดยแรกเริ่มเกิดแผ่นดินไหวขนาด 9.3 ริกเตอร์ในมหาสมุทรอินเดีย ส่งผลให้ในเวลาต่อมาเกิดสึนามิเข้าพัดถล่มประเทศในเขตทะเลอันดามันถึง 11 ประเทศ ในส่วนของประเทศไทย สึนามิเข้าสร้างความเสียหายในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา โดยคร่าชีวิตนักท่องเที่ยวและชาวบ้านไปมากมาย

จำนวนผู้เสียชีวิต (ในไทย) : 5,309 คน

ที่มา : http://th.wikipedia.org/wiki/เหตุการณ์พายุทsunami_พ.ศ._2551
http://en.wikipedia.org/wiki/Bengal_famine_of_1770
http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_natural_disasters_by_death_toll
<http://www.mapreport.com/disasters.html>

6 Country Preparation

การเตรียมตัวเป็นเรื่องสำคัญไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม ในบางประเทศซึ่งเกิดภัยพิบัติบ่อยๆ การเตรียมการรับมือภัยพิบัติจึงเป็นเรื่องสำคัญมากเลยก็ว่าได้ แต่ก็มีอีก สำหรับประเทศที่ไม่ค่อยได้ประสบกับภัยพิบัติอย่างประเทศไทย จะไม่ต้องเตรียมการรับมือภัยพิบัติ เพียงแต่การเตรียมการรับมือภัยพิบัติของประเทศเรา ก็ควรเหมาะกับประเทศเราจริงๆ เราจึงมีการเตรียมการรับมือภัยพิบัติ ของ 6 ประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นการรับมือภัยพิบัติที่เหมาะสมกับเขามาฝากกัน

เรื่อง : สมศักดิ์ จันทิษประภา

สหรัฐอเมริกา

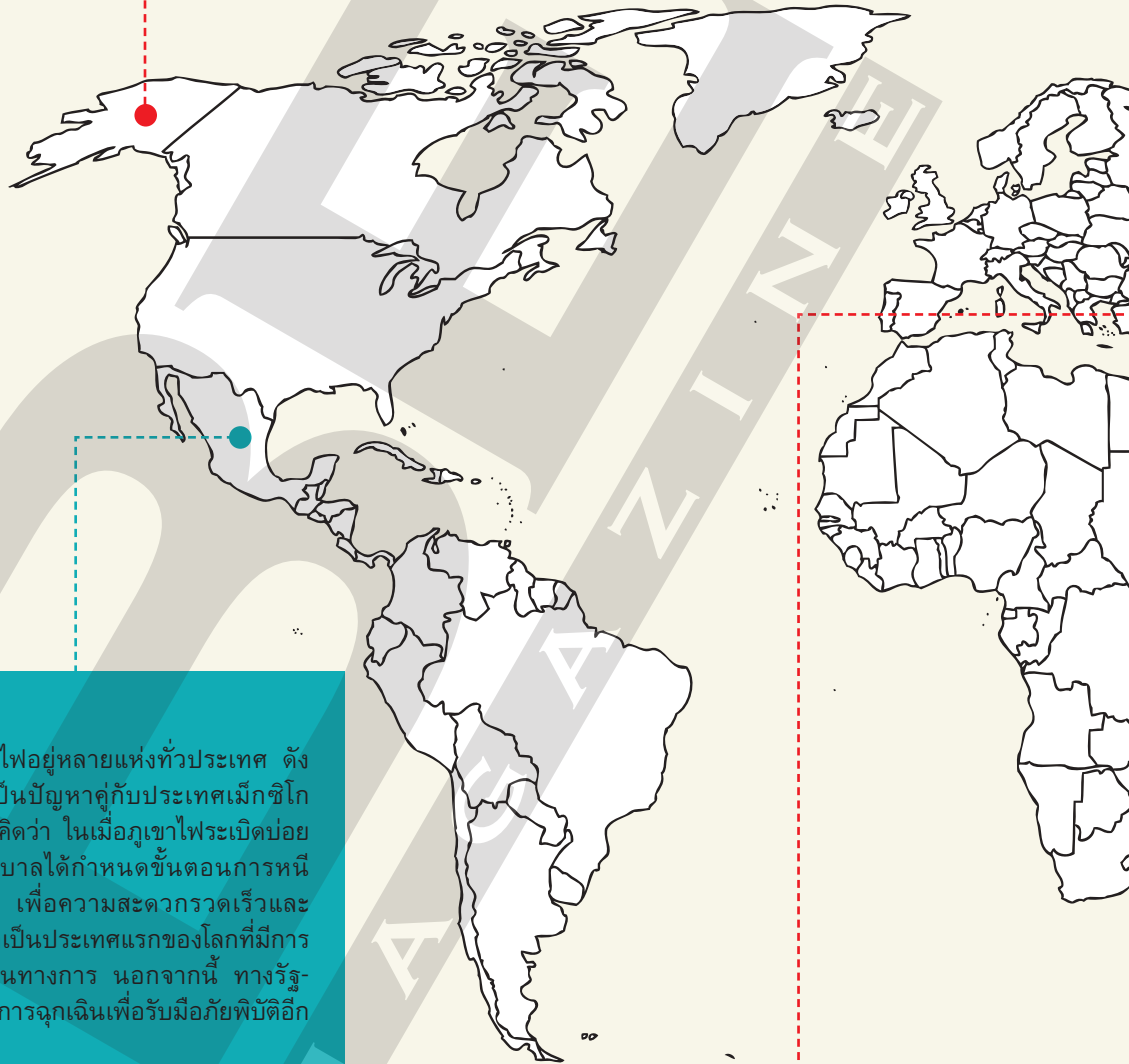
ในหนึ่งปีสหรัฐอเมริกาต้องพบเจอกับพายุเฮอริเคนไม่ต่ำกว่า 3-5 ครั้ง เป็นที่มาให้รัฐบาลสหรัฐฯ คิดหาวิธีการรับมือกับพายุเฮอริเคนให้ครบวงจร โดยมีการตั้งศูนย์พายุเฮอริเคนแห่งชาติ หรือ NHC ขึ้น เพื่อติดตามและเฝ้าระวังพายุเฮอริเคน ประกอบกับจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างหน่วยกลางกับหน่วยท้องถิ่นขึ้น เพื่อกระจายข่าวสาร และยังมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการกับปัญหาเฮอริเคนโดยเฉพาะ และถ้าหากเกิดพายุขึ้นแล้ว ทางสหรัฐฯ ยังมีหน่วยงานกลางเพื่อจัดการในภาวะฉุกเฉิน เพื่อเข้าไปบรรเทาสถานการณ์อีกด้วย

เม็กซิโก

เม็กซิโก เป็นประเทศที่มีภูเขาไฟอยู่หลายแห่งทั่วประเทศ ดังนั้นภัยจากภูเขาไฟระเบิดจึงเป็นปัญหาคู่กับประเทศเม็กซิโกเสมอมา ทางรัฐบาลเม็กซิโกจึงคิดว่า ในเมื่อภูเขาไฟระเบิดบ่อย ก็ควรซ้อมหนีกันบ้าง โดยรัฐบาลได้กำหนดขั้นตอนการหนีภูเขาไฟระเบิดอย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัยที่สุด จึงทำให้เม็กซิโกเป็นประเทศแรกของโลกที่มีการซ้อมหนีภูเขาไฟระเบิดอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ ทางรัฐบาลเม็กซิโก ได้เปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเพื่อรับมือภัยพิบัติอีกด้วย

ตุรกี

เมื่อปี 1999 ตุรกีต้องเผชิญแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บไปมากมาย เป็นเหตุให้ตุรกีตื่นตัวเรื่องภัยพิบัติมาตั้งแต่บัดนั้น สถาเลียววงเดือนแดง หรือที่รู้จักกันในนามสภาชาชาติตุรกี ก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มบทบาทในเหตุการณ์แผ่นดินไหวมาตลอด โดยในปี 2007 สภาชาชาติตุรกีได้สนับสนุนให้มีโครงการเตรียมรับมือภัยพิบัติในตุรกีขึ้น โดยเปิดอบรมอาสาสมัครเพื่อไปกระจายความรู้ เพิ่มหน่วยโลจิสติกส์ กับทั้งเพิ่มขีดความสามารถทั้งหลุมหลบภัยและด้านเทคนิคขององค์กร ทำให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ถึงวันละ 250,000 คน ทั้งหมดนี้ เพื่อเตรียมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต

รัสเซีย

จากสภาวะโลกร้อนทำให้น้ำแข็งขั้วโลกละลายมากขึ้น ปริมาณน้ำทะเลก็สูงขึ้นตามไปด้วย รัสเซีย ซึ่งมีพื้นที่บางส่วนอยู่บนน้ำแข็ง ก็ได้เตรียมตัวรับมือกับเรื่องนี้ โดยการออกแบบโรงแรมลอยน้ำขึ้น โดยใช้ชื่อว่า 'อาร์ค โฮเทล' (Ark Hotel) ซึ่งเป็นผลงานของ Remistudio ในโครงการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อรับมือภัยพิบัตินานาชาติ โดยที่โรงแรมนี้ถูกออกแบบเป็นรูปร่างคล้ายหอย ทำให้น้ำหนักเท่ากันทุกส่วน จึงไม่มีปัญหาเมื่อเกิดสภาวะแผ่นดินไหว นอกจากนี้โรงแรมนี้สามารถอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำอีกด้วย

ญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ประสบกับแผ่นดินไหวบ่อยที่สุดประเทศหนึ่งของโลก เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะ ประกอบกับเป็นพื้นที่ที่มีภูเขาไฟมาก จึงเกิดแผ่นดินไหวได้ง่าย เรื่องนี้ทางการญี่ปุ่นรู้ดี แต่ก็ป้องกันอะไรไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ได้แต่สร้างองค์ความรู้เพื่อให้คนในประเทศป้องกันตัวเองได้แทน รัฐบาลญี่ปุ่นจึงบังคับให้โรงเรียนในญี่ปุ่นต้องสอนหลักการเอาตัวรอดเมื่อเกิดแผ่นดินไหว อีกทั้งยังจัดทำคู่มือแจกประชาชนด้วย โดยในนั้นจะมีหลักการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดแผ่นดินไหว การเตรียมความพร้อมลดภัยในบ้าน จนไปถึงการเตรียมของเพื่ออพยพเลยทีเดียว

ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียเป็นประเทศที่โดนภัยพิบัติเกือบครบทุกรูปแบบ ทั้ง พายุไซโคลน, น้ำท่วม, ไฟป่า, ฝนแล้ง ทำให้ทางรัฐบาลหาทางรับมือกับภัยพิบัติได้ลำบาก จึงทำได้เพียงแจ้งเตือนประชาชนให้รับทราบเมื่อภัยมาเท่านั้น แต่ทางออสเตรเลียก็มีหน่วยงานเอกชนที่คอยมาจัดการเรื่องนี้หลายแห่ง ยกตัวอย่างเช่น สมาคมห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลออสเตรเลีย หรือ Alia ซึ่งมีสมาชิกเป็นห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลเกือบทั่วประเทศ ได้ดำเนินการให้ความรู้ เกี่ยวกับภัยพิบัติทุกรูปแบบมาโดยตลอด และการดำเนินการของ Alia ก่อนข้างมีประสิทธิภาพสูงเนื่องจากมีสมาชิกทั่วประเทศ

ที่มา : <http://news.voicetv.co.th/global/21695.html>

<http://www.alia.org.au/>

<http://www.manager.co.th/home/ViewNews.aspx?NewsID=9550000048243>

Should Do It Now!

ข้อควรปฏิบัติ เมื่อเกิดภัยพิบัติ

ทุกครั้งที่เราต้องเผชิญกับภัยพิบัติ เราควรจะทำอะไรไม่ค่อยแน่ใจว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์แล้ว เราควรที่จะทำตัวอย่างไรในภาวะเกิดภัยพิบัติ เพื่อให้เราสามารถอยู่รอด และสามารถอพยพไปในพื้นที่ปลอดภัยได้ สิ่งแรกที่เราควรทำมากที่สุด คือ สติ และเตรียมการล่วงหน้าสำหรับกรณีฉุกเฉิน และนี่เป็นแนวทาง การปฏิบัติตัวยามที่เราตกอยู่ในภาวะภัยพิบัติ หากเราพึงกระทำ เราจะรอด

เรื่อง : ศรัณญา โรจน์พิทักษ์ชัย / ภาพประกอบ : ยศนันท์ วุฒิกรสมบัณฑิตกุล

01

น้ำท่วม :

น้ำมาให้ชั้นที่สูง

ตัดไฟฟ้าเพื่อป้องกันไฟฟ้าดูด

ในบ้าน : ปิดแก๊ส ตัดสะพานไฟหลัก ไม่สัมผัสสวิตช์ไฟฟ้าขณะเปียก และหยิบถุงยังชีพที่เตรียมไว้ แล้วอพยพออกมา

นอกบ้าน : อพยพไปอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย คอยรับฟังข่าวสาร และหลีกเลี่ยงการลุยน้ำท่วม เพราะอาจเกิดการตกท่อที่มองไม่เห็น หรือโดนสัตว์มีพิษที่มากับน้ำได้

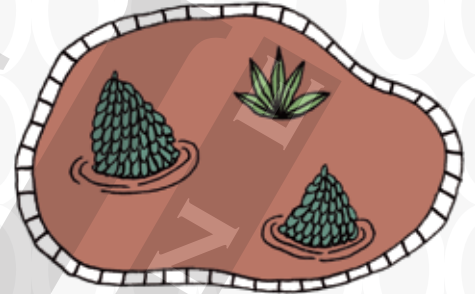

02

ลมพายุอากาศและพายุ :
งดใช้อุปกรณ์สื่อสารทุกชนิด
และทางไกลตัวนำไฟฟ้า

ในบ้าน/อาคาร : หลีกเลี่ยงเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด หากที่หลบภัยให้ห่างจากหน้าต่างหรือวัตถุอื่นๆ และควรอยู่ที่ชั้นล่างของบ้านหรืออาคาร

นอกบ้าน : หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้เสาไฟฟ้าและต้นไม้ หากอยู่ในรถควรจอดรถ หากอยู่ในที่โล่งให้นั่งกอดเข่า โนมตัวไปข้างหน้า พยายามให้เท้าติดดินน้อยที่สุด และไม่ควรนอนราบไปกับพื้น

03

น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม :

สังเกตสีของน้ำในแม่น้ำที่ลงฝนตกหนัก
จะเปลี่ยนเป็นสีแดง

นอกจากนี้ยังมีเศษซากต้นไม้ หญ้า ต้นไม้ลอยมาตามน้ำ กระแสน้ำไหลเร็ว แล้วรีบออกจากพื้นที่ให้เร็วที่สุด และถ้าพลัดตกน้ำ ก็ให้ไหลไปตามน้ำไม่ต้องต้าน แล้วพยายามหาจุดยึดให้ตัวเอง

04

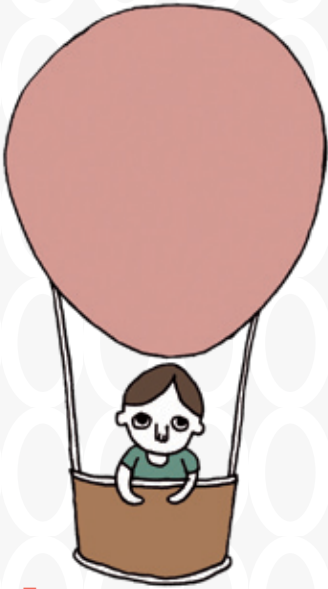
แผ่นดินไหว :

ออกห่างจากสิ่งที่ยึดล้มหรือพังทลายได้ ซ่อนตัวใต้โต๊ะ

ในอาคารสำนักงาน : ควรใส่รองเท้าเพื่อเวลาหลบหนีอาจมีเศษกระจกหรือเศษแก้วต่างๆ ควรอยู่ห่างจากหน้าต่าง ถ้าอยู่ในลิฟต์ควรกดปุ่มฉุกเฉินและขอความช่วยเหลือ และไม่ควรจูดไฟโดยไม่จำเป็น หลังจากแผ่นดินไหวมักจะมียาเสพติดหรือของมีค่าตามมาอีก ไม่ควรนั่งนอนใจจนกว่าได้ข่าวสารว่าสถานการณ์ปกติ

ในบ้าน : ไม่ควรนำของหนักไปติดหรือวางไว้ที่สูง ตู้และลิ้นชักควรทำให้ติดอยู่กับฝาผนัง และระวังเรื่องไฟ ควรมีไฟฉาย และวิทยุไว้ใกล้ตัว

นอกบ้าน : หากขับขี่ยานพาหนะให้รีบจอดยานพาหนะในที่โล่งแจ้ง ห้ามหยุดใต้สะพาน ใต้ทางด่วน ใต้สายไฟฟ้าแรงสูง และให้อยู่ภายในรถยนต์

สัญญาณ :
หนีขึ้นที่สูงทันที เมื่อนักทะเลดระดับลงอย่างรวดเร็ว

กรณีอยู่บนแผ่นดิน : ควรมิวิทุแบบใช้แบตเตอรี่เพื่อฟังข่าว ห้ามลงไปทางบริเวณชายหาด ห้ามลงทะเล แต่หากสีน้ำมีมาแล้วถ้าหนีไม่ทันให้จับยึดสิ่งที่ยึดแรงที่สุดพอที่จะไม่ปลิวตามแรงน้ำ และระวังสิ่งที่จะมากระแทกตัวเราเวลาที่อยู่ในกระแสน้ำ

กรณีอยู่ในทะเล : ควรถอยเรือให้ห่างจากฝั่งไปยังพื้นที่น้ำลึก ถัดจากจากเรือให้ออกแรงให้น้อยที่สุด พยายามลอยตัวและพองตัวเองไว้ให้ได้ อย่าพยายามว่ายน้ำเข้าฝั่ง เพราะฝั่งที่เราเห็นว่าใกล้ จริงๆ แล้วใกล้มาก

05

โรคระบาด :
อย่าเอามือสัมผัส ตา จมูก ปาก
ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงในการติดเชื้อ

ปิดปากและจมูกด้วยผ้าปิดปาก อย่าตระหนกตกใจจนเกินเหตุ เมื่อใกล้ชิดกับคนที่มีอาการ และอย่าไปอยู่ในที่ซึ่งแออัดในช่วงเวลาที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโรค ที่สำคัญควรล้างมือให้สะอาดบ่อยๆ

อากาศร้อนจัดจากคลื่นความร้อน :
หลีกเลี่ยงการอาบน้ำทันทีทันใด
เมื่อร้อนจัด

ควรทำให้ร่างกายเย็นลง ด้วยการค่อยๆ ดื่มน้ำ งดแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในผู้สูงอายุและเด็ก ควรระวังเป็นพิเศษ

06

ไฟป่า :
ออกจากพื้นที่บริเวณใกล้เคียงใกล้เร็วที่สุด
และแจ้งเจ้าหน้าที่ดับเพลิง

ควรที่จะอยู่เหนือลม เพื่อป้องกันกระแสลมที่พัดเปลวเพลิง อย่าลืงเลที่จะหนีภัยเพราะอาจจะถูกเพลิงล้อมได้ ก่อนหน้าที่จะเกิดไฟป่า ต้องเก็บกวาดใบไม้ กิ่งไม้ และวัชพืชให้เป็นแนวโล่งเตียนเพื่อกำจัดเชื้อเพลิง ควรดูแลพื้นที่การเกษตร โดยหมั่นตัดหญ้า เก็บกวาดใบไม้แห้ง อย่าปล่อยให้กองสุม เพราะหากเกิดไฟไหม้จะเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี ทำให้ไฟปะทุมากขึ้น หากเป็นไปได้ ควรฝึกซ้อมอาสาสมัครในการดับไฟป่า

08

อัคคีภัย :
ปิดจมูก ปากด้วยผ้าชุบน้ำ แล้วคลานตัวไปใต้ต่ำกว่าควันทันที

ในห้อง/ในอาคาร : อย่ามัวเสียเวลากับการเก็บสิ่งของ หาผ้าเช็ดตัวชุบน้ำให้เปียก ปิดทางเข้าของควัน ปิดพัดลม และเครื่องปรับอากาศ ให้ปิดจมูกและปากด้วยผ้าชุบน้ำเพื่อป้องกันการสูดควัน ถ้าเสื้อผ้าติดไฟ ให้หยุด นอนลง และกลิ้งตัวไปมาให้ไฟดับ

เมื่อออกมาจากห้องได้ : ให้หาตำแหน่งของสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ แล้วเปิดสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ จากนั้นหนีออกจากอาคาร พร้อมโทรศัพท์เรียกหน่วยดับเพลิงทันที ก่อนจะหนีออกมาให้วางมือบนประตู หากประตูมีความเย็นอยู่ค่อยๆ เปิดประตู แล้วให้ใช้ทางหนีไฟฉุกเฉิน และห้ามใช้ลิฟต์เด็ดขาด

09

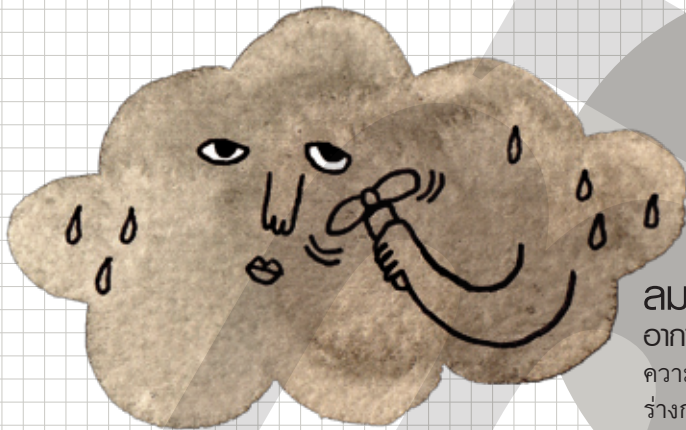
ข้อมูลจาก
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
คู่มือการดำรงชีวิตและข่าวสารสำหรับชาวต่างประเทศ
ประจำจังหวัดไคจิกัน ประเทศญี่ปุ่น
คู่มือการรับมือแผ่นดินไหว (ฉบับย่อ)
โดย แผนกป้องกันภัยพิบัติ สำนักงานควบคุมภัยอันตราย
เขตนาโกะ ประเทศญี่ปุ่น

SHOULD LOOK IT NOW!

สังเกตธรรมชาติก่อนเกิดภัยพิบัติ

เรื่อง : ศรัณญา โรจน์พิทักษ์ชัย / ภาพประกอบ : ยศนันท์ วุฒิกมลสมบัติกุล

หลายครั้งที่เกิดภัยพิบัติ แล้วเราพลาดการรับรู้ เพราะเราขาดการเป็นผู้สังเกตที่ดี เรา
จะรับรู้ก็ต่อเมื่อมีคนมาบอก เช่น สัญ-
ญาณเตือนภัย หรือ การรับข่าวสารใน
ช่องทางต่างๆ หากวันหนึ่งเราอยู่ในพื้นที่ที่
ไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่มีสัญญาณวิทยุ ไม่มี
ศูนย์การเตือนภัยใดๆ มาตั้ง เราจะทำ
อย่างไร แนนอนสิ่งที่ทำให้เราสามารถรอด
ได้คือ การสังเกตธรรมชาติ สัตว์ หรือ
แม้กระทั่งเชื้อชาวบ้านในพื้นที่ รวมถึงการ
หลีกเลี่ยงเข้าสู่พื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดภัยพิบัติ
ต่างๆ อาทิ ไม่ไปในพื้นที่น้ำตกช่วงหน้าฝน
หรือฝนตกหนัก เพราะอาจเกิดดินถล่ม
และน้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น

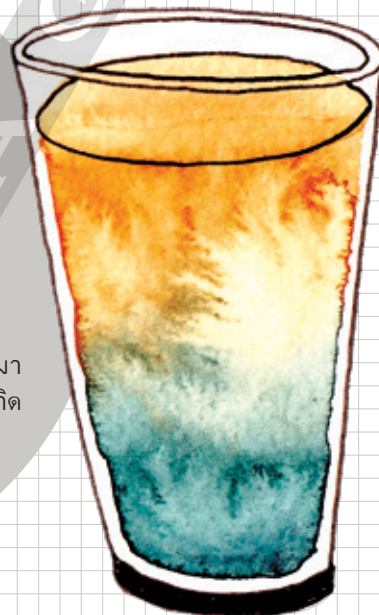

01

ลมฟ้าอากาศและพายุ
อากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน
ความชื้นในอากาศสูง จนรู้สึกเหนียวตาม
ร่างกาย เมฆมากท้องฟ้ามืดครึ้ม

02

แผ่นดินถล่ม
น้ำในลำห้วยขุ่นมาก หรือมีสีแดงขุ่น
เวลาฝนตกนานๆ
นอกจากนี้จะมีเสียงดังเหมือนตอมน้ำป่ามา
หรือสังเกตจากการที่ฝนตกหนักๆ หรือตอมนเกิด
แผ่นดินไหว ควรเตรียมตัวอพยพได้แล้ว

03|

แผ่นดินไหว

สังเกตพฤติกรรมสัตว์ในระยะ 1-7 วัน จะมีอาการตื่นกลัว วิ่งวนขึ้นที่สูง

เช่น ฝูงนกบินไปบินมา แล้วพากันตกใจตายหมดตกลงมาจากฟากฟ้า หรือฝูงมดหรือแมลงบางชนิดที่อาศัยอยู่ใต้ดินพากันหนีตายขึ้นมาอยู่บนอาคารบ้านเรือนหรือยอดไม้ นกร้องผิดปกติในเวลากลางวัน สุนัขจะมีการตื่นตระหนก วิ่งไปวิ่งมา บางตัวแข่งกร้าวขึ้น ส่วนบางตัวก็เห่าและเหอน และสังเกตสัญญาณแผ่นดินไหวมากหรือน้อย ได้จากเสียงฟ้าร้อง ฟ้าผ่า ที่จะดังก้องกระหึ่ม

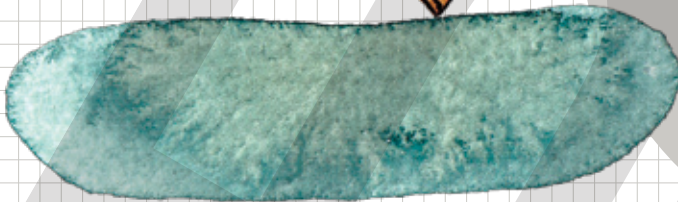
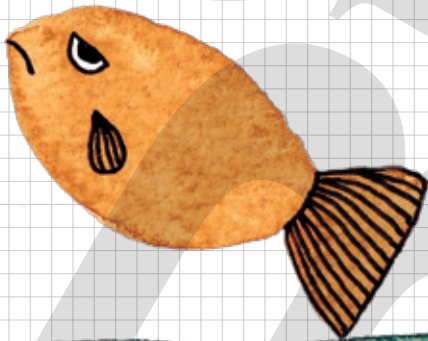
|04

สึนามิ

ระดับน้ำมีการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่กี่นาที

รวมทั้งการเปลี่ยนสีของน้ำอย่างรวดเร็ว และจะไม่เกิดแค่ครั้งเดียว จะมาเป็นระลอก ให้สังเกตพฤติกรรมสัตว์ เช่น ปลา จะกระโดดขึ้นจากผิวน้ำ สังเกตพฤติกรรมของชาวบ้าน เพราะชาวบ้านในพื้นที่จะรับรู้ถึงความผิดปกติ เช่น ชาวออร์แกน จะถือเอาคำบอกเล่าที่บอกต่อกันมา คือน้ำลดเร็ว ก็มาเร็ว น้ำลดมากก็มามาก

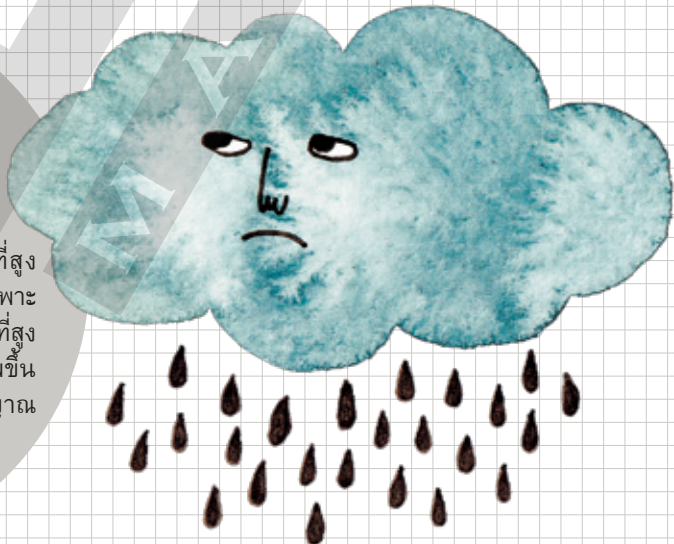

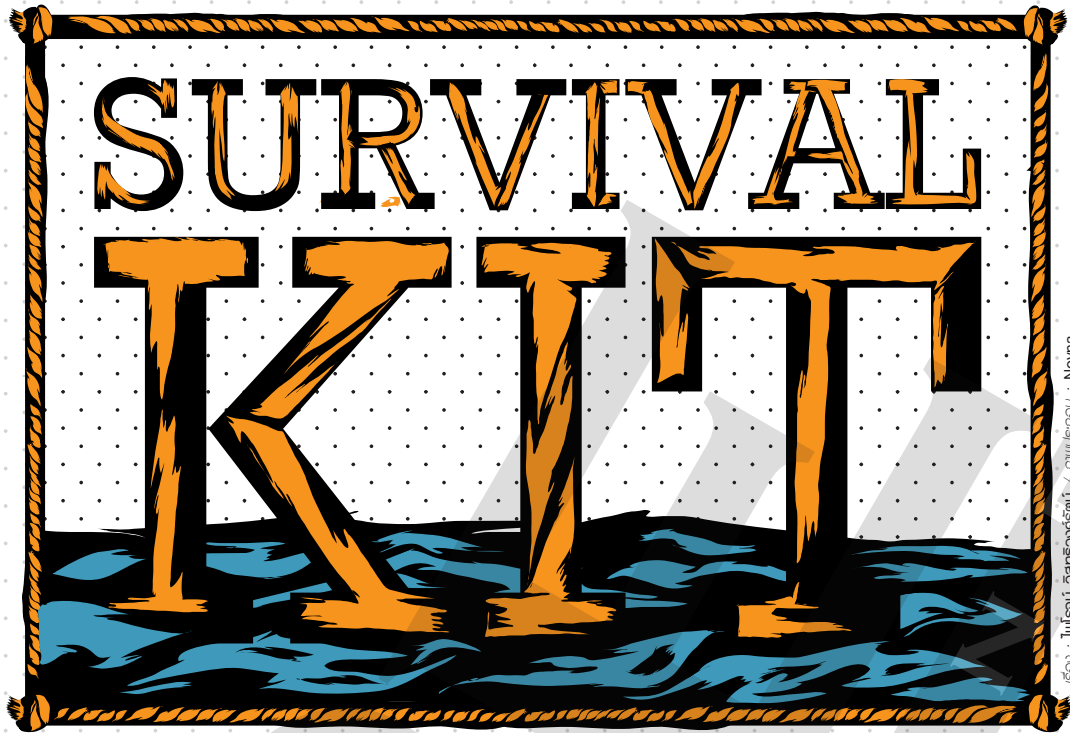
05|

น้ำท่วมใหญ่

ฝนตกต่อเนื่องเกิน 3 วัน

พอเข้าสู่วันที่ 4 ก็ให้รีบเก็บของขึ้นที่สูง และเตรียมอพยพ สังเกตจากสัตว์ โดยเฉพาะแมลงใต้ดินจะพากันอพยพหลบภัยขึ้นสู่ที่สูงสูงแค่ไหนก็จะท่วมเท่านั้น แต่ถ้าอพยพขึ้นที่สูงสุดแล้ว ยังวิ่งกันพล่านก็เป็นสัญญาณว่าน้ำจะท่วมสูงเลยจุดนั้นไปอีก

เรื่อง : จุฬโรจน์ อภิบาลศรีรัตน์ / ภาพประกอบ : Noyna

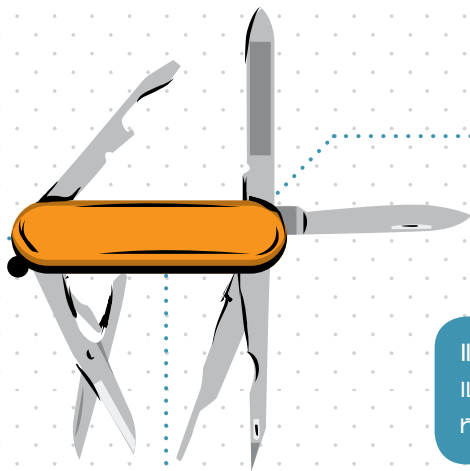
แพกพา เพื่อรับมือ

เราควรพกอะไรเมื่อเกิดภัยพิบัติ? คำถามที่หลายคนสงสัย แต่ถ้าคุณเป็นคนหนึ่งที่ตั้งคำถามนี้ ก็หมายถึงคุณยอมรับแล้วว่า ‘ภัยพิบัติ’ เป็นเรื่องใกล้ตัว และคุณอาจเป็น 1 ในหลายคนที่ต้องเผชิญกับมัน

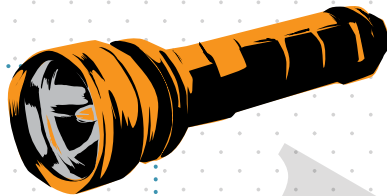
เป็นไปได้ว่า เราคงประสาตกินแห้งๆ หากมีแต่คิดว่าจะต้องเกิดภัยพิบัติจนไม่เป็นอันทำอะไร แต่ที่แน่ๆ คือ เราไม่อยากจะเผชิญกับเหตุการณ์เหล่านั้น พุดง่ายๆ คือเราไม่อยากจะตายนั่นเอง

แต่ใครจะบอกได้ล่ะว่า มันจะเกิดขึ้นวันไหน ตอนไหน ที่ไหน อย่างไร มนุษย์ถูกสร้างมาพร้อมกับความสมบูรณ์ทางสมองและสติปัญญา แต่เราไม่มีสัญชาตญาณแบบสัตว์ ไม่มีเขี้ยวเล็บ ไม่มีขน ไม่มีปีก บินไม่ได้ วิ่งช้า วายน้ำก็ไม่ใช่ พวกเรากำหนดความแตกต่างและแบ่งตัวเองออกมาจากสัตว์ทั้งมวลด้วยปัญญาและสำคัญคือ เราเอาชนะความบกพร่องของเราด้วยการใช้เครื่องมือ ฉะนั้นจุดเริ่มต้นของคำถามว่า เราควรพกอะไร? คือ ‘เราควรพกในสิ่งที่ไม่สามารถสร้างขึ้นเองได้’

ความแหลมคม
เช่น มีด กรรไกร (อย่าลืมดูข้อกฎหมาย)
ถ้าเป็นมีดพับสวิสที่มีอุปกรณ์เสริมจะดีมาก

แสงสว่าง
เช่น ไฟฉาย (อย่าลืมแบตเตอรี่สำรอง
หรือเป็นโซลาเซลล์ก็ได้)

ความร้อน
เช่น ไฟแช็ค (หากอยู่ในวัสดุกันน้ำจะดีมาก)

เสียงดัง
เช่น นกหวีด (สิ่งเล็กๆ นี้นี่ช่วยโสรสให้
รอดตายจากโศกานิคมาแล้ว จ้าได้ไหม)

เชือก (คุณภาพดีและแข็งแรง)
ยาวสัก 10 เมตร ไม่ต้องเส้นใหญ่มาก
และเรียนรู้เรื่องเงื่อนไว้บ้าง

แว่นขยาย
อย่าสงสัย รู้ใช้ไหม บอกอาจจะได้เห็นในสิ่ง
เล็กๆ แล้ว มันจุดไฟได้ด้วย

คำถามทั้งท้าย เราจำเป็นต้องพกพาอุปกรณ์เหล่านี้ทุกวัน
หรือ คำตอบคือใช่ เราควรพกพามัน หากเรานำอุปกรณ์เหล่านี้
นี้มารวมกัน คุณจะเห็นว่าไม่มากมายอะไรเลย กระเป๋าผ้าใบ
เล็กก็ใส่หมดแล้ว ที่เหลือก็สุดแต่ใครจะเห็นเป็นเช่นไร แต่ที่
แน่ๆ คือ ไม่ว่าวันใดวันหนึ่งคุณจะได้ใช้มัน

อีกอย่างที่สำคัญพอๆ กับอุปกรณ์ นั่นคือทักษะ หากเรา
เข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ อุปกรณ์ของเราถึงจะเกิด
ประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ สติ และอย่าลืมว่า
ช่วยตัวคุณเองก่อน ค่อยไปช่วยคนอื่น

หนังยาง หนังสติก
หรือยางวง (แล้วแต่จะเรียก) หลายๆ เส้น
คุณหาอะไรแทนมันได้ยากจริงๆ ว่าไหม

ADAPTATION

เรื่อง : วิภาวี คุณวิชยานนท์ / ภาพประกอบ : ภาณุวัฒน์ ทองศรี

01

อุปกรณ์ลอยน้ำเซิร์ฟ (อุปกรณ์ ประดิษฐ์ได้อย่างรวดเร็ว)

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม
สถานการณ์ : น้ำท่วมสูง วายน้ำไม่แข็ง
สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุกันน้ำ
เช่น พลาสติก / น้ำหนักเบา
สามารถลอยน้ำได้
ของในบ้าน : ขวดน้ำพลาสติก
วิธีสร้างสรรค์ : นำขวดพลาสติกใส่ไว้ใน
เสื้อแล้วหมุนบิดฝาขวดไว้ทางด้านนอก
เพื่อป้องกันไม่ให้ขวดเคลื่อนที่

ยานพาหนะสำหรับสัญจร

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม
สถานการณ์ : น้ำท่วมถนน
ทางสัญจรถูกตัดขาด
สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุกันน้ำ / น้ำหนักเบา
สามารถลอยน้ำได้ / ทนทาน แข็งแรง
ของในบ้าน : กระดาษพลาสติก /
ถังน้ำพลาสติก / ราวตากผ้า / เชือก
วิธีสร้างสรรค์ : นำราวตากผ้ามาทำเป็นโครง
สำหรับใส่กระดาษพลาสติก หรือถังน้ำ ที่ถูกเจาะรู
แล้วมัดด้วยเชือกเข้าด้วยกันเพื่อทำเป็นแพ

03

อุปกรณ์ลอยน้ำเซิร์ฟสำหรับเด็ก (อุปกรณ์ ประดิษฐ์ได้อย่างรวดเร็ว)

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม
สถานการณ์ : น้ำท่วมสูง เด็กๆ
วายน้ำไม่แข็ง
สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุกันน้ำ เช่น พลาสติก /
น้ำหนักเบา สามารถลอยน้ำได้
ของในบ้าน : ถุงดำขนาดใหญ่ / หนังสยอง
วิธีสร้างสรรค์ : เป่าลมใส่ถุงดำแล้วมัดด้วย
หนังสยองให้แน่น

02

04

เบ็ดตกปลา

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม
สถานการณ์ : อาหารขาดแคลน หหาอาหารในน้ำ
สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุเป็นแท่งสำหรับทำมือจับ / วัสดุเป็นเส้นมีความเหนียว /
มีปลายแหลมสำหรับทำตะขอ
ของในบ้าน : ขาราวผ้า / เชือก / ตะขอ
วิธีสร้างสรรค์ : นำราวตากผ้ามาทำเป็นคันเบ็ด ซึ่งสามารถปรับขนาดความยาว
ได้ เจาะรูที่ปลายแล้วคล้องด้วยเชือกที่มีดปลายไว้กับตะขอ

กักรองน้ำอย่างง่าย

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม / แผ่นดินไหว
สถานการณ์ : น้ำสะอาดขาดแคลน
สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุรูปทรงโอบ เป็นภาชนะ / มีปลายหรือพื้นผิวที่โปร่งให้
ของเหลวผ่านได้ / มีเสื่อใยหรือโครงสร้างที่สามารถกรองสิ่งไม่พึงประสงค์ได้
ของในบ้าน : ฝาชี / ผ้าปูที่นอน / หนังสยอง
วิธีสร้างสรรค์ : นำผ้าปูที่นอนห่อฝาชีไว้ โดยมัดเข้าที่มุมด้วยหนังสยองเพื่อป้องกันการ
เคลื่อนที่ของผ้าเมื่อเทน้ำที่มีวัตถุอื่นไม่พึงประสงค์เจือปนลงไป

05

นำมา!! นำมา!! ฉันแปลงร่างจากมือตมแกงตอนเช้าเป็นระบังดังก้อง เปลี่ยนกะละมังชักเสื่อตัวเก่งเป็นเรื่อรอนรอนแรม แค่เพียงคุณรู้จักสังเกต และวิเคราะห์คุณสมบัติการใช้งาน ก็หยิบจับเอามาสร้างสรรค์ แบบฉบับมันได้นะเออ

ส่วนอุกฉิม

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม / แผ่นดินไหว

สถานการณ์ : สถานที่สำหรับขับถ่ายไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ

สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุแข็งแรง สำหรับทำเป็นที่นั่ง / เป็นภาชนะบรรจุสิ่งปฏิกูล /

สามารถปิดบังอำพรางเพื่อความเป็นส่วนตัว

ของในบ้าน : แก้วพลาสติก / ถุงดำ / ร่ม / เชือก

วิธีสร้างสรรค์ : เจาะรูตรงบริเวณที่นั่งแก้วพลาสติกแล้วใส่ถุงดำลงไปสำหรับเก็บสิ่งปฏิกูล

แล้วนำร่มปักไว้ที่ปากแก้ว โดยนำถุงดำมาเชื่อมต่อกันเพื่อทำเป็นม่านบังสายตาห้อยลงมาจากร่ม

06

07

อุปกรณ์ส่งสัญญาณ (อุกฉิม ประดิษฐ์ได้อย่างรวดเร็ว)

ภัยพิบัติ : น้ำท่วม / แผ่นดินไหว / ไฟไหม้

สถานการณ์ : การเรียกขอความช่วยเหลือ

สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุที่สามารถสร้างเสียงก้องกังวาน

ของในบ้าน : หม้อโลหะ / ตะหลิว

วิธีสร้างสรรค์ : นำตะหลิวมาเคาะที่หม้อโลหะเป็นจังหวะ เพื่อร้องขอความช่วยเหลือในยามคับขัน

อุปกรณ์ป้องกันไฟคลอก

ภัยพิบัติ : ไฟไหม้

สถานการณ์ : ไฟไหม้ลุกลามอย่างรวดเร็วรอบตัว

สังเกตอุปกรณ์ : วัสดุสามารถอุ้มน้ำได้ / มีขนาดใหญ่เท่าหรือใหญ่กว่าร่างกาย

ของในบ้าน : ผ้าห่ม / น้ำ

วิธีสร้างสรรค์ : นำผ้าห่มชุบน้ำแล้วคลุมร่างกายในขณะที่ก้มตัวต่ำใกล้ระดับพื้น (ปริมาณออกซิเจนสูงบริเวณพื้น) เพื่อวิ่งหนีออกจากสถานที่เกิดเหตุเพลิงไหม้อย่างมีสติ

09

อุปกรณ์กันหนาว

ภัยพิบัติ : ภัยหนาว

สถานการณ์ : อากาศหนาวและขึ้นมากกว่าปกติ

สังเกตอุปกรณ์ : ฉนวนกันความเย็น / ฉนวนกันความชื้น /

น้ำหนักเบา

ของในบ้าน : ถุงดำ / หนังสือพิมพ์

วิธีสร้างสรรค์ : พับกระดาษหนังสือพิมพ์ใส่ไว้ใต้เสื่อและกางเกง แล้วคลุมร่างกายรวมถึงศีรษะด้วยถุงดำ

ที่พักชั่วคราว (อุกฉิมเพื่อกันความร้อน / ความหนาว และเพื่อความเป็นส่วนตัว)

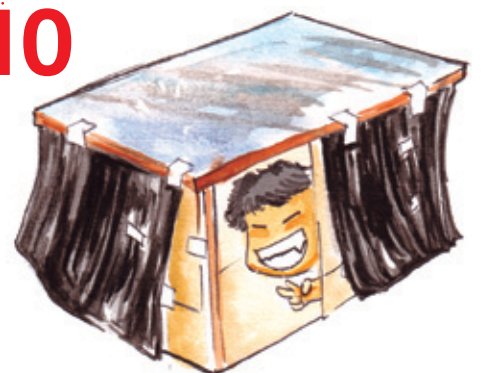
ภัยพิบัติ : น้ำท่วม / แผ่นดินไหว / ไฟไหม้

สถานการณ์ : ขาดที่พักกำบัง

สังเกตอุปกรณ์ : โครงสร้างแข็งแรง / ขนาดพอเหมาะกับร่างกาย / ฉนวนกันความชื้น, ร้อนและเย็น

ของในบ้าน : ไม้ / กล่องกระดาษ / ถุงดำ
วิธีสร้างสรรค์ : แกะกล่องกระดาษออกมาให้แผ่เป็นแผ่นแล้ววางเรียงเป็นกำแพงล้อมรอบโต๊ะทั้ง 4 ด้าน แล้วคลุมตามด้วยถุงดำ

10

08

สิ่งที่จำเป็น

เรื่อง : กองบรรณาธิการ / ภาพประกอบ : Noyra

การเตรียมความพร้อม
เพื่อรับมือยามเป็น
ผู้ประสบภัย จึงเป็นเรื่อง
ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งของ
ยังชีพเหล่านี้อาจเป็น
ตัวช่วยให้เราอดชีวิต
ได้ในเบื้องต้น เพื่อช่วย
เหลือตัวเองและยังนำ
ไปสู่การแบ่งปันเพื่อ
ช่วยเหลือคนอื่นด้วย

น้ำดื่ม
3 ลิตร

1 วัน
ต่อ 1 คน

แก๊สกระป๋อง
1 กระป๋อง

2 - 3 มื้อ
ต่อ 1 วัน

เทียน
1 แท่ง

1-2 ชั่วโมง

ตะเกียงแก๊ส
1 กระป๋อง

6 - 8 ชั่วโมง

เสื้อผ้า
1 ชุด

2-3 วัน

อาหาร
สำเร็จรูป
21 ชุด

7 วัน

น้ำมัน
1 ลิตร

7 วัน
(ใช้จุดเตา
และตะเกียง)

ถุงขยะ
ใช้ทำสุภา
10 ใบ

1 คน
ต่อ 7 วัน

กระดาษชำระ
12 ม้วน

1,000 ครั้ง

ข้าวสาร
5 กิโลกรัม

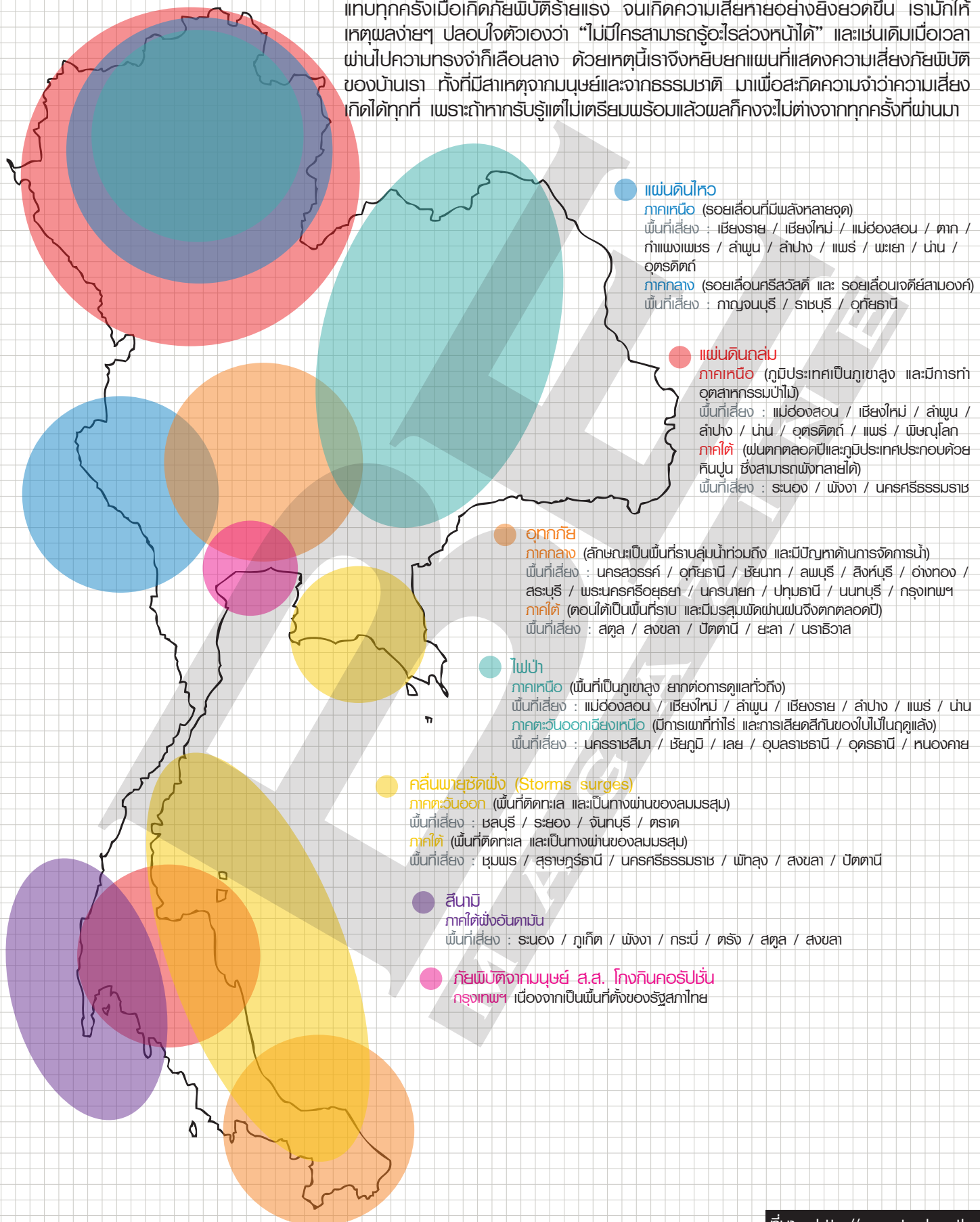

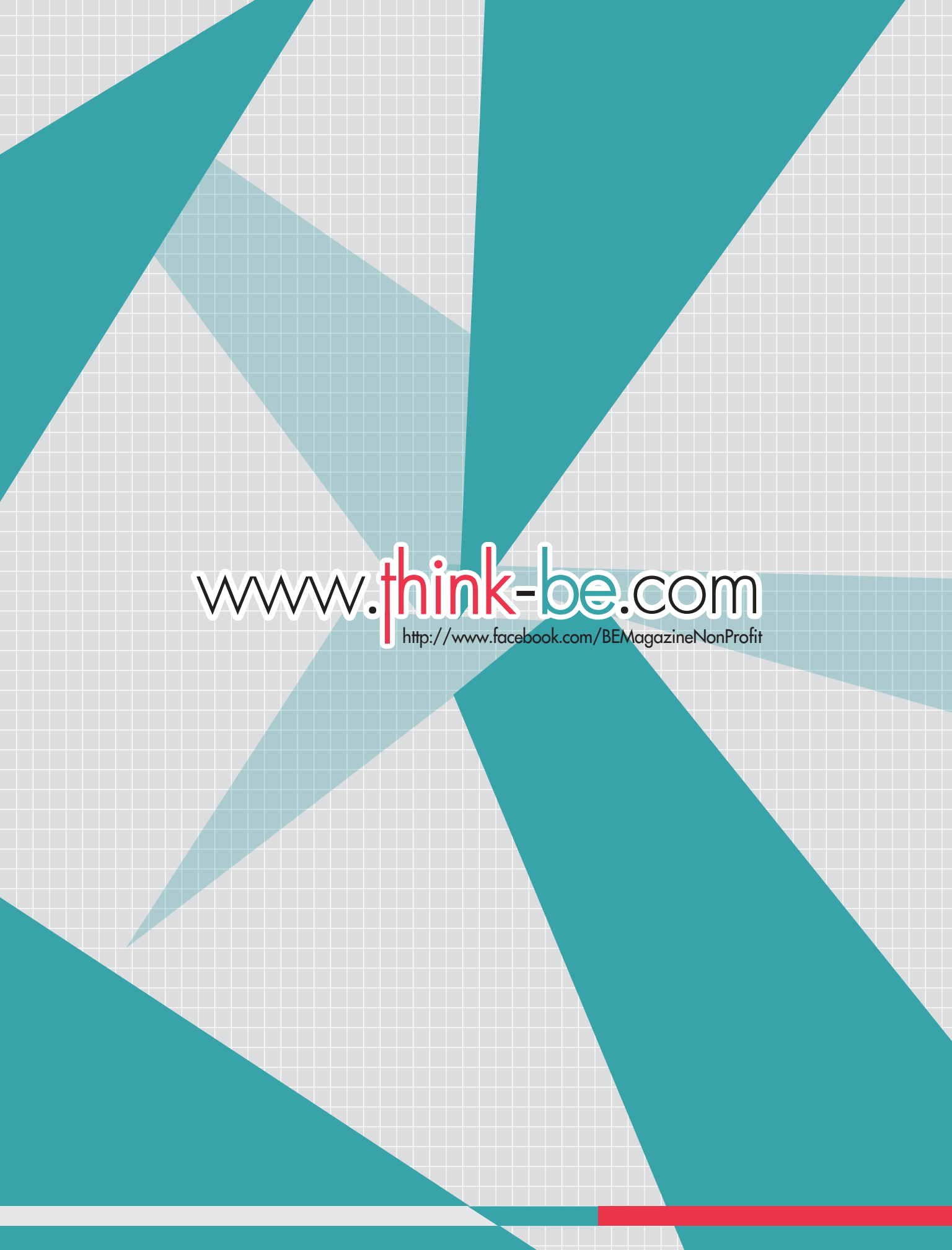
75 จาน

Thailand Risk Areas

เรื่อง : สมศักดิ์ จันทวิษย์ประภา / ภัทราวรรณ สุขมงคล

แทบทุกครั้งเมื่อเกิดภัยพิบัติร้ายแรง จนเกิดความเสียหายอย่างยิ่งยวดขึ้น เรามักให้เหตุผลต่างๆ ปล่อยใจตัวเองว่า “ไม่มีใครสามารถรู้อะไรล่วงหน้าได้” และเช่นเดิมเมื่อเวลาผ่านไปความทรงจำก็เลือนลาง ด้วยเหตุนี้เราจึงหวั่นยกแผนที่แสดงความเสี่ยงภัยพิบัติของบ้านเรา ทั้งที่มีสาเหตุจากมนุษย์และจากธรรมชาติ มาเพื่อสะกิดความจำว่าความเสี่ยงเกิดได้ทุกที่ เพราะถ้าหากรับรู้แต่ไม่เตรียมพร้อมแล้วผลก็肯定不会ต่างจากทุกครั้งที่ผ่านมา

www.think-be.com
<http://www.facebook.com/BEMagazineNonProfit>